



Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2008:67

ARKEOLOGISK UTREDNING OCH FÖRUNTERSÖKNING

Ombyggnad av elnätet söder om Boren

RAÄ 90, 91, 92 m fl

Ekebyborna sn; fastighet Åkerby 8:2, Nässja 2:1 m fl
Ekebyborna och Ask socknar, Motala stad och kommun
Östergötland

Dnr 421-443-2006

Sofia Lindberg



UV ÖST RAPPORT 2008:67

ARKEOLOGISK UTREDNING OCH FÖRUNDERSÖKNING

Ombyggnad av elnätet söder om Boren

RAÄ 90, 91, 92 m fl

Ekebyborna sn; fastighet Åkerby 8:2, Nässja 2:1 m fl
Ekebyborna och Ask socknar, Motala stad och kommun
Östergötland

Dnr 421-443-2006

Sofia Lindberg



Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 010-480 81 40

Fax 010-480 81 73

uvost@raa.se

www.arkeologiuv.se

Omslagsbild Undersökningsplatsen vid Nässja, Ekebyborna, sedd från sydost.
FOTO SOFIA LINDBERG.

Produktion/grafisk form BRITT LUNDBERG

Grafik LARS ÖSTLIN

Foto SOFIA LINDBERG

Utskrift UV ÖST, LINKÖPING 2008

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2008 Riksantikvarieämbetet

UV ÖST, RAPPORT 2008:67

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Syfte	5
Metod och genomförande	6
Kulturmiljö	6
Asks socken	6
Ekebyborna socken	6
Resultat	7
Åkerby	7
Nässja	7
Åtgärdsförslag	8
Referenser	9
Litteratur	9
Källor på Internet	9
Övrigt	9
Administrativa uppgifter	9
Bilaga 1. Utdrag ur Fastighetskartan	10
Bilaga 2. Schakt vid RAÄ 20	11
Bilaga 3. Schakt vid RAÄ 13, 14 och 15	12
Bilaga 4. Schakt vid RAÄ 48 och 51	13
Bilaga 5. Schakt vid RAÄ 7 och 62	14
Bilaga 6. Schakt vid RAÄ 13 och 15 samt vid Nässja	15
Bilaga 7. Anläggningar inom RAÄ 92	16
Bilaga 8. Plan- och sektionsritning, RAÄ 90 och 92	17
Bilaga 9. 1698 års karta över Nässja	18
Bilaga 10. ¹⁴C-analys	18
Bilaga 11. Kontexter, beskrivning	19
Bilaga 12. Fyndtabell	21

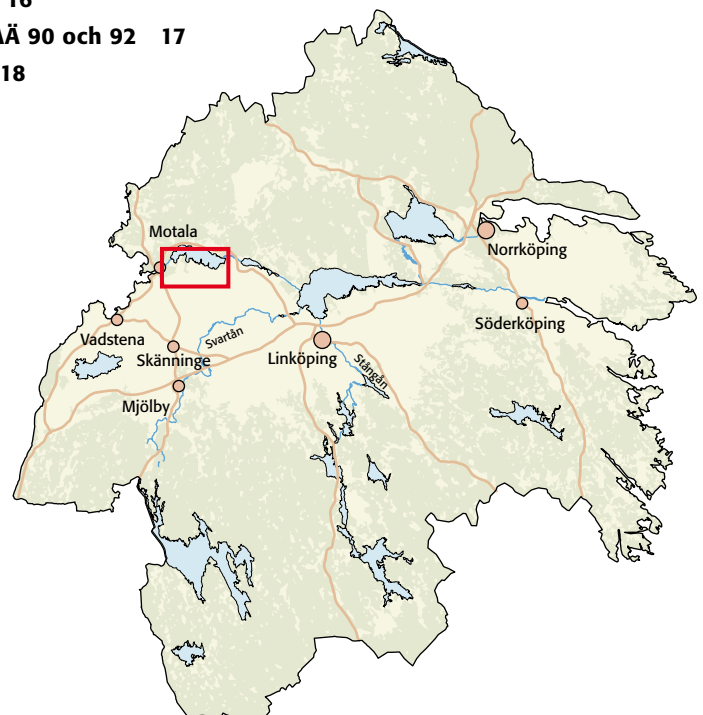


Fig 1. Karta över Östergötland med platsen för utredningen och undersökningen markerad.



Fig 2. Utdrag ur analoga Gröna kartan med utrednings- och undersökningsområdet markerat. Skala 1:100 000.

Arkeologisk utredning och förundersökning

Ombyggnad av elnätet söder om Boren

SAMMANFATTNING

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst (RAÄ UV Öst), utförde under kortare perioder år 2006–2007 arkeologisk utredning etapp 1 och 2, arkeologisk förundersökning samt kontroll i samband med rasering av befintligt ledningsnät inom Motala stad, Asks och Ekebybornas socknar i Motala kommun. Anledningen var att Vattenfall El-distribution AB planerade att bygga om delar av elnätet. 10 olika platser valdes ut för utredning etapp 2. Vid en plats genomfördes en förundersökning och kontroll av rasering av befintligt ledningsnät.

På två platser påträffades tidigare ej kända fornlämningar, vid Åkerby och Nässja, Ekebyborna sn. Väster om gravfältet RAÄ 62 vid Åkerby fanns ett kulturlager/flack nedgrävning samt keramik av förhistorisk karaktär (RAÄ 91). Vid Nässja finns flera kända fornlämningar i form av gravhögar. Här påträffades ett flertal anläggningar. Här fanns en förmodad grav (RAÄ 90). Norr om denna fanns flera, svårtolkade, stenkonstruktioner. Längre söderut påträffades medeltida kulturlager och en trolig ugnsbotten som daterats till sen vikingatid-tidig medeltid vars geografiska placering stämmer med läget för Nässja gårds-/bytomt enligt det historiska kartmaterialet (RAÄ 92). I närheten fanns en anläggning som tolkades som härd och har ¹⁴C-daterats till folkvandringstid. Med tanke på fornlämningsmiljön kan dock denna anläggning liksom flera större stenpackningar i samma område eventuellt vara gravar.

BAKGRUND

Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Öst (RAÄ UV Öst), utförde under flera kortare perioder år 2006–2007 arkeologisk utredning etapp 1 och 2, arkeologisk förundersökning samt kontroll av rasering inom ett cirka 5x7 km stort område inom Motala stad, Asks och Ekebybornas socknar i Motala kommun. Anledningen var att Vattenfall Eldistribution AB planerade att bygga om delar av elnätet. På grund av snö kunde inte området besiktigas innan upprättandet av undersökningsplanen. I ombyggnaden av elnätet ingick både nedgrävning av kabel (mestadels fräsning) samt rasering av luftledningar. Ledningssträckan förändrades delvis och 2006-09-14 fattade Länsstyrelsen i Östergötlands län beslut om förundersökning i Nässja vid Ekebyborna.

SYFTE

Syftet var att undvika eventuella fornlämningar eller att styra grävningsarbetena till minsta möjliga påverkan på eventuella fornlämningar.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

En genomgång gjordes tillsammans med exploatören i syfte att klargöra på vilket sätt kabeln skulle grävas ner. Materialet digitaliserades. En genomgång av arkivmaterial för att bedöma var dolda lämningar kunde komma att beröras gjordes sedan. Med utgångspunkt från denna genomgång gjordes en bedömning var det fanns stor risk att fornlämningar kunde komma att beröras. Intressanta sträckor undersöktes med arkeolog närvarande i anslutning till kabelarbetenas genomförande.

10 olika platser valdes ut för utredning etapp 2. Vid en plats genomfördes en förundersökning och kontroll av rasering av befintligt ledningsnät (se bilaga 1).

KULTURMILJÖ

Det aktuella området är en del av Östergötlands slättbygd och erfarenheten visar att det finns rikligt med dolda lämningar under mark, där en del kan vara relativt väl bevarade. Stora delar av området ligger inom Riksintresseområdet för kulturmiljövård (E10) som innefattar bland annat den så kallade Birgittas udde med en medeltida borgruin (RAÄ 29, Ekebyborna sn). Noteras bör att nätarbetena har en positiv inverkan på landskapsbilden genom att stolpar och luftledning tas bort.

Nedan beskrivs kort de fornlämningar som kom att beröras av utredningen och förundersökningen.

Asks socken

RAÄ 20, Asks sn, utgörs av två stensättningar och en hög. Dessa fornlämningar dateras generellt till bronsålder och järnålder. Kabeln skulle här förläggas i vägkant söder om gravarna. Kabeln skulle vidare passera i närheten av de övertorvade stensättningarna RAÄ 13 och 15. Vid gravfältet RAÄ 5, Asks sn skulle det ske en kontroll av rasering av det befintliga ledningsnätet, vilket dock inte genomfördes på grund av ett missförstånd mellan undertecknad och uppdragsgivaren.

Ekebyborna socken

Vid gravfälten RAÄ 7 och RAÄ 62, Ekebyborna sn, skulle grävarbeten ske direkt på andra sidan vägen i förhållande till fornlämningarna. Vid RAÄ 7 skedde ett tillägg som innebar grävningar även vid vägen norr om gravfältet. Grävarbeten skulle också göras i närheten av RAÄ 60 och 80 samt RAÄ 70, Ekebyborna sn. Vid RAÄ 60 och 80 har man vid tidigare grävarbeten gjort fynd av skelett medan RAÄ 70 är ett lösfynd i form av en stenyxa. Längre västerut, i södra utkanten av Österstad skulle ledningen gå norr om vägen vid RAÄ 51 där man tidigare påträffat skelett och det finns uppgifter om ett gravfält (Fornsök). I norra delen av Österstad passerade ledningen RAÄ 48:1-2, Ekebyborna sn, som är borttagna stensättningar. Nordost om dessa finns RAÄ 47, Ekebyborna sn, som är en uppgift om ett gravfält. Längre norrut, nära sjön Boren, skulle ledningen passera direkt på andra sidan vägen i förhållande till gravfältet RAÄ 15 och torplämningarna RAÄ 13 och 14, Ekebyborna sn. Direkt norr om dessa ligger RAÄ 11, en möjlig stensättning.

Nässja, Ekebyborna

På en nord-sydlig höjdrygg längre österut ligger gamla Ekebyborna Prästgård (RAÄ 16, Ekebyborna sn) längst ut mot sjön Boren. Enligt 1948 års inventering är den byggd 1735. I slutet av 1980-talet skänktes byggnaden till hembygdsföreningen och samtidigt blev den ett statligt byggnadsminne. Prästgården har trots att den ligger en bit från kyrkan tillhört Ekebyborna kyrka som har sitt ursprung i mitten av 1100-talet och byggdes till och om flera gånger under medeltiden. Kyrkan var St:a Birgittas sockenkyrka när hon bodde på Ulfåsa (Lindqvist 2003:4ff). På höjdryggen finns också flera gravhögar, bland annat den manifesta RAÄ 17. RAÄ 72 undersöktes och togs bort av B Cnattingius i samband med byggnationer år 1928, varvid bland annat ett filigranornerat silverbleck, knivbeslag, benkamsfragment och krukskärvor samt

bronsföremål tillvaratogs (FMIS, Nilsson 1973). Även RAÄ 19:2 är undersökt och borttagen, vilket skedde 1970. I rapporten uttrycks dock osäkerhet kring om det verkligen var en fornlämning, då recenta fynd fanns i fyllningen (Nilsson 1973). Kabeln skulle här förläggas på höjdryggen med ett par anslutningar, en mindre byggnad vid RAÄ 19. Vid RAÄ 92 skulle en transformatorstation (ca 8 m² yta) placeras. Denna förlades så långt ned i topografin som möjligt. Huvudkabeln flyttades ned väster om höjdryggen, precis i kanten av åkermarken och anslutningarna grävdes härifrån.

RESULTAT

I samband med utredning etapp 2 grävdes sökschakt på sammanlagt 10 olika platser inför nedgrävning av elkabel. Dessutom gjordes kontroll inför rasering av befintlig ledning på en plats. På en plats, Nässja vid Ekebyborna genomfördes en förundersökning (se bilaga 1–6).

På två platser påträffades tidigare ej kända fornlämningar, Åkerby och Nässja i Ekebyborna sn.

Åkerby

RAÄ 91, Ekebyborna sn (utredning etapp 2)

Strax väster om gravfältet RAÄ 62:1, Ekebyborna sn, i åkermark i en västsluttning, påträffades rester av ett kulturlager eller flack nedgrävning (A210). Anläggningen fanns på västra sidan om landsvägen (se bilaga 5) och fortsatte utanför schaktet i öster och väster. Träkol, obrända ben samt 5 skärvor keramik av förhistorisk karaktär, möjligen från romersk järnålder, påträffades.

Påverkan på fornlämningen kunde undvikas genom att ledningen förlades i vägbanken.

Nässja

RAÄ 90, Ekebyborna sn (utredning etapp 2)

Väster om markvägen, ca 55 m nordväst om Ekebyborna 17:1 påträffades en nästan rund stensättning, ca 0,95 m stor (A269, se bilaga 6 och 7). Stenpackningen fortsatte utanför schaktet i nordost. I övrigt var den väl avgränsad. Vid rensning av stenpackningen påträffades en halv glaspärkla, vilket bidrar till den troliga tolkningen som grav. Förutom pärlan påträffades ett beslag i järn, enstaka träkol, bränd lera och snäckskal.

I samma område som stensättningen men ca 11 meter norrut fanns lagda stenar i nord-sydlig riktning med i toppen ganska löst liggande stenar (A267). Konstruktionen kan fortsätta utanför schaktet både i norr och söder. Här fanns även två eventuella stolphål (A222, A223). Konstruktionen var svårtolkad, möjligen kan det vara en gammal gräns mot intilliggande åkermark.

18 meter norr om sistnämnda konstruktion fanns ytterligare fyra konstruktioner av lagda stenar. En av dessa tolkades som sentida (A265). Under denna fanns två rader med lagda stenar i nordväst-sydöstlig riktning i en stens bredd (A261, A262). Konstruktionerna kan egentligen vara rundade till formen, vilket ej går att avgöra säkert på det smala schaktet. Konstruktionerna är svårtolkade och med tanke på fornlämningsmiljön kan kantkedja ej uteslutas. Här fanns även en ca 0,75 m stor rundad stenpackning som fortsatte västerut, utanför schaktet (A263). Djurben fanns i omkringliggande lager.

Fornlämningen och övriga anläggningar kunde undvikas genom att ledningsschaktet flyttades. Kabeln förlades så långt det var möjligt nedanför höjden i åkermark och på gårdsplan.

RAÄ 92, Ekebyborna sn (förundersökning)

Väster om markvägen, nedanför åsryggen, påträffades vad som tolkas som lämningarna efter en gårds- eller bytomt. Platsen sammanfaller med läget för en gård på 1698 års karta över Nässja by, Ekebyborna socken (se bilaga 9). Här påträffades en grundmur/syllsten till en större byggnad. Här fanns också resterna efter en möjlig ugnskonstruktion (A275) samt kulturlager. Träkol från ugnsbotten har ¹⁴C-daterats till 980–1190 AD (Ua-28278, 2σ 95,4%),



Fig 3. Grundmuren/syllstensraden A270 fotograferad från väster. FOTO SOFIA LINDBERG.

det vill säga sen vikingatid-tidig medeltid. I ett kulturlager påträffades ett kamfragment som möjligen kan dateras till 1300-talet, ett sågat ben, ett bleck i kopparlegering, brända och obrända djurben, ett skifferbryne samt bränd lera. Innehållet i kulturlagret samt avsaknaden av yngre föremål tyder på en medeltida datering.

I området påträffades också en förmodad härd (A286), vars norra kant skadades av ledningsschaktet. Denna har daterats till 390–570 AD (Ua-28279, 2σ 95,4%). I anslutning till anläggningen framkom en kniv. Med tanke på fornlämningsmiljön kan grav ej uteslutas. Brända ben påträffades dock inte. Här fanns även minst två stenpackningar (A288, A301) varav en delvis rensades fram. Den var minst 3x1,5 m men kan fortsätta utanför schaktet i samtliga riktningar utom i väster. Stenpackningen var svårtolkad, den kan vara en gårdsplan eller utfyllnad men med tanke på fornlämningsmiljön kan grav ej uteslutas heller i detta fall. I området fanns också kulturlager (A289, A290) med bränd lera och lite brända djurben. Vid undersökningen kopplades lagret samman med områdets medeltida historia.

Ledningsschaktet flyttades så långt söderut som möjligt för att undvika ugnskonstruktionen. Ledningsschaktet drogs genom grundmuren på ett ställe. Stenpackningarna kunde undvikas genom att ledningen lades i plaströr ovanpå stenpackningarna.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

RAÄ UV Öst anser att inga ytterligare arkeologiska insatser är nödvändiga.

Linköping i oktober 2008

Sofia Lindberg

REFERENSER

Litteratur

- Larsson, M. 1989. *Rapport Antikvarisk kontroll. Östergötland, Ekebyborna sn, Motala kn, Nässja 2:1*. Riksantikvarieämbetet, UV Mitt, Linköping.
- Lindqvist, G. 2003. *Ekebyborna kyrka*. Linköpings Stifts kyrkor. Västervik.
- Nilsson, C. 1973. *Arkeologisk undersökning 1970. Fornlämning 19:2. Nässja 2:1, Ekebyborna sn, Östergötland*. Riksantikvarieämbetet Rapport, UV Mitt, Stockholm.

Källor på Internet

- Fornsök*: <http://www.raa.se/cms/fornsok/start.html>
- Lantmäteriet*: <http://www.lantmateriet.se>
- Svenskt diplomatariums huvudkartotek över medeltidsbrev*: <http://www.statensarkiv.se>

Övrigt

Nyberg, P. Östergötlands länsmuseum. Osteologisk bedömning.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Län: Östergötland
Landskap: Östergötland
Kommun: Motala
Socken: Ekebyborna, Ask, Motala stad
Plats: Borensberg, Älmtomta m fl

Undersökningens mittpunkt: X6489643 Y1463498

Koordinatsystem: RT90, 2,5 gon V

Höjdsystem: –

Riksantikvarieämbetet dnr: 421-443-2006

Länsstyrelsen dnr: 431-1565-06

Länsstyrelsen beslutsdatum: 2006-05-19 (UII), 2006-09-14 (FU)

Projektnummer: 10485

Intrasisprojekt: O2006020

Rapportnummer: 2008:67

Ansvarig arkeolog: Clas Ternström och Sofia Lindberg (Wennström)

Beställare: Länsstyrelsen Östergötland

Kostnadsansvarig: Vattenfall Eldistribution AB

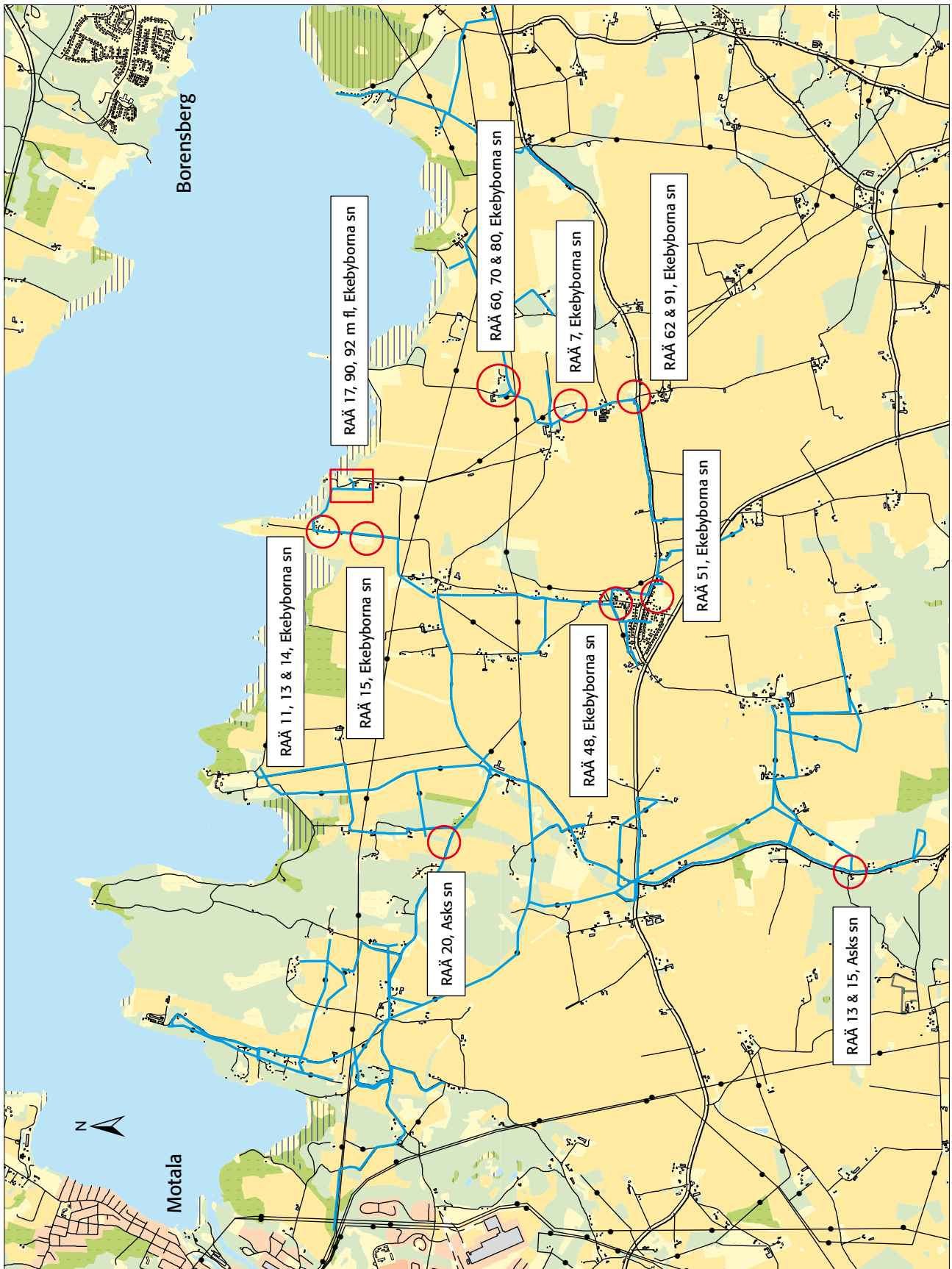
Undersökningstid: Sommar–vinter 2006–2007

Arkivhandlingar: 2 plan- och sektionsritningar.

Fynd: 1–23 förvaras på RAÄ UV Öst i avvaktan på fyndfördelning.

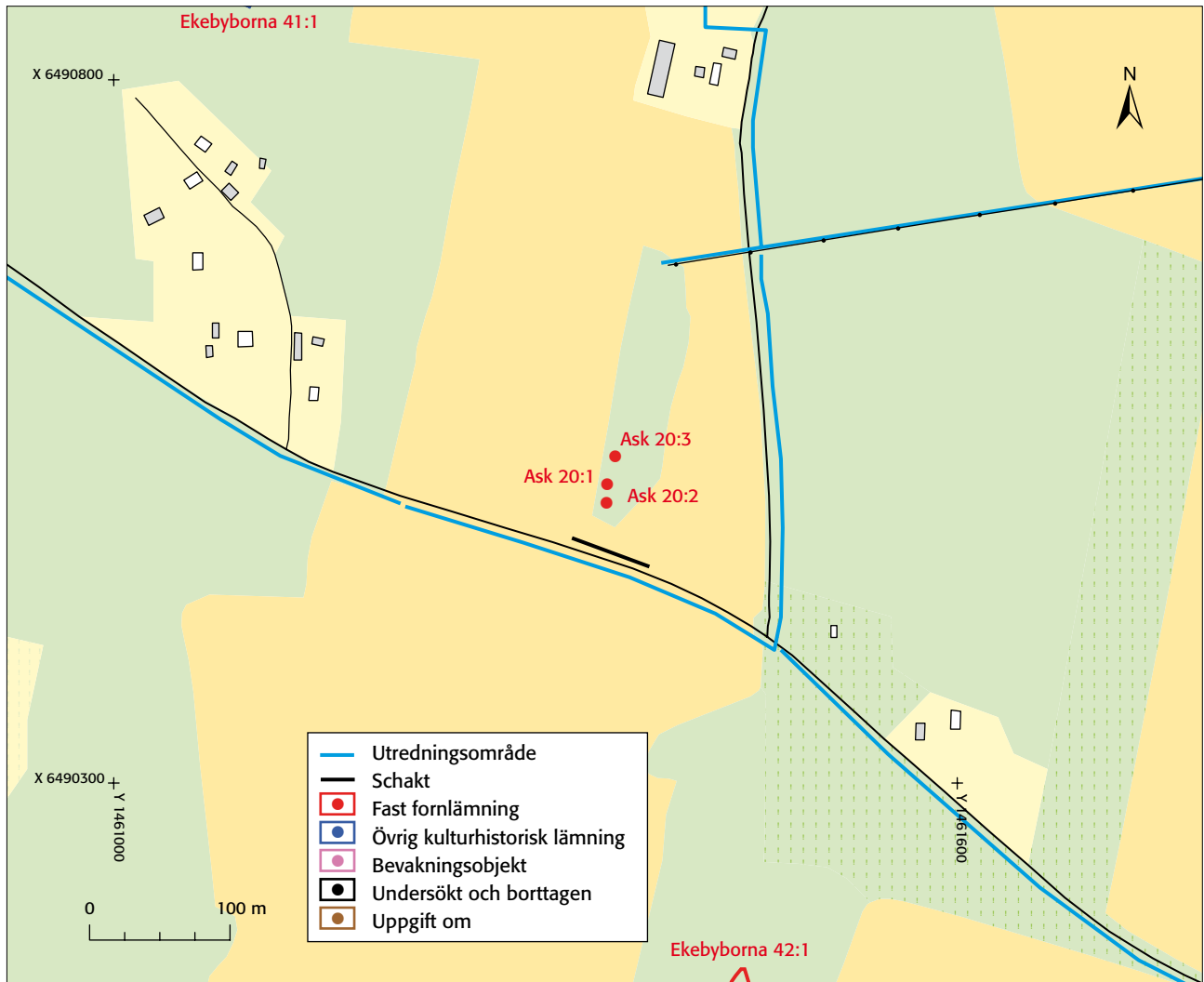
Bilaga 1.

Utdrag ur digitala Fastighetskartan, utredningsområdet och de berörda fornlämningarna är markerade. Skala 1:50 000.



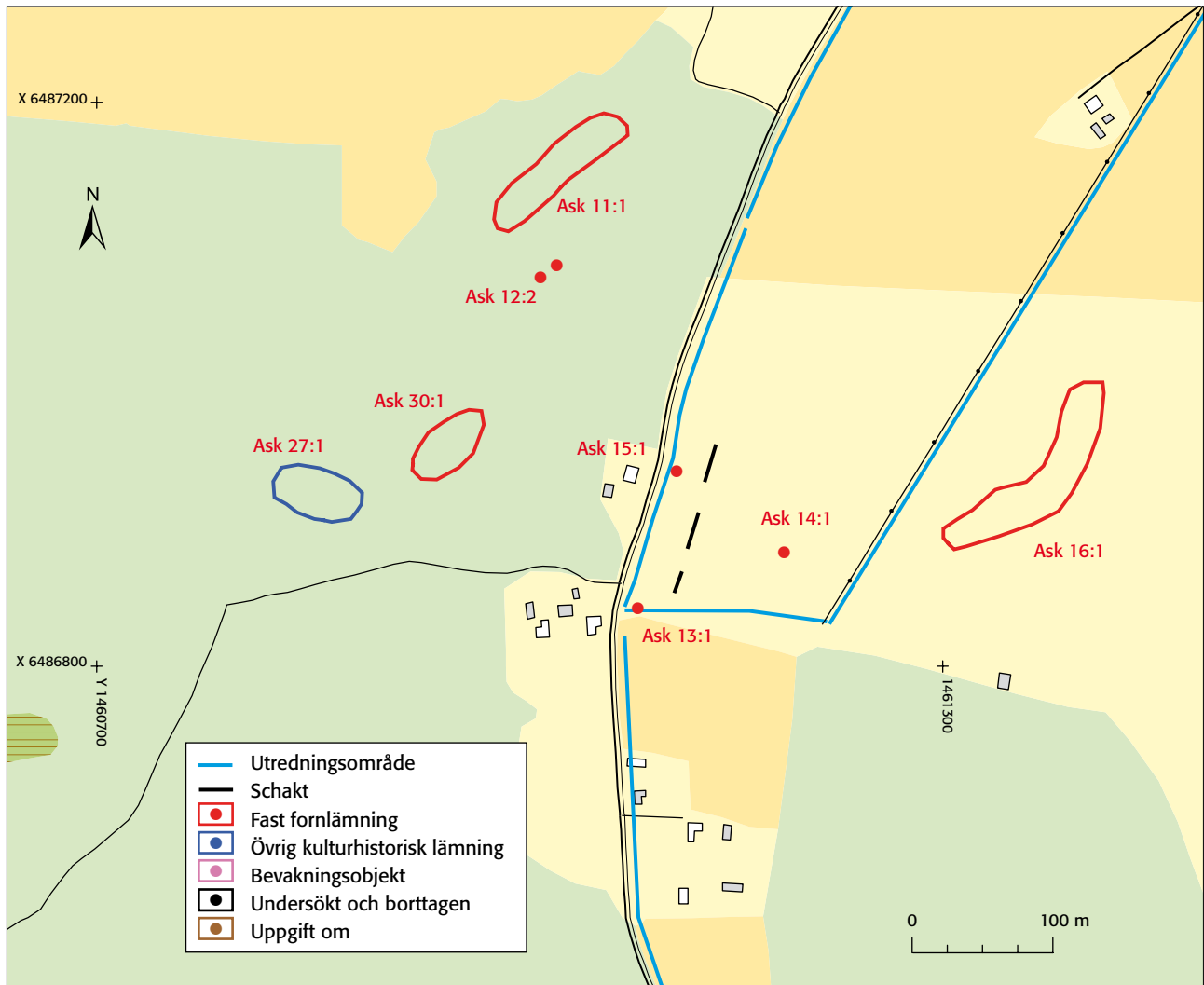
Bilaga 2.

Schakt vid RAÄ 20, Asks socken. Inget av antikvariskt intresse påträffades. Skala 1:5000.



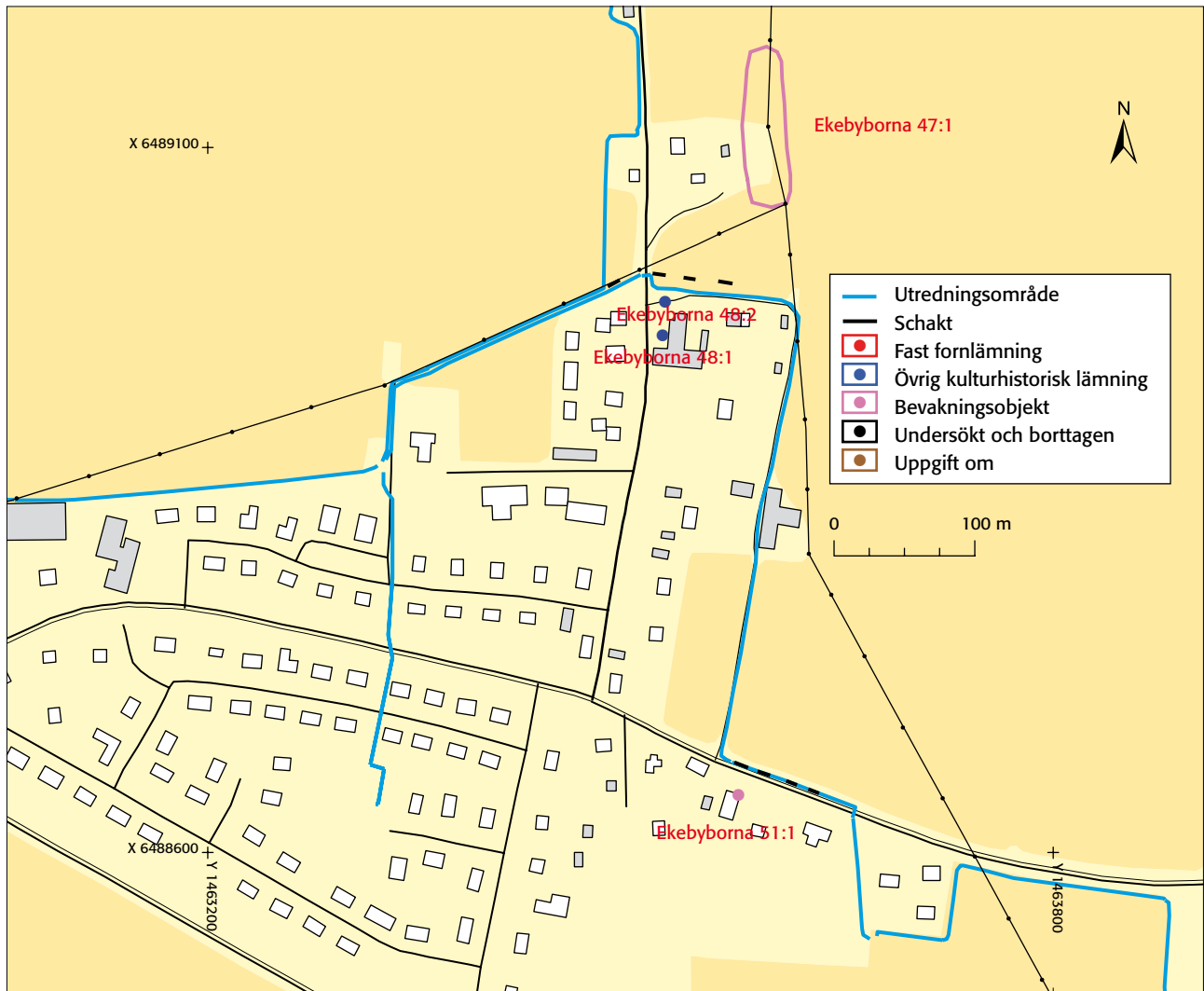
Bilaga 3.

Schakt vid RAÄ 13, 14 och 15, Asks socken. Inget av antikvariskt intresse påträffades. Skala 1:5000.



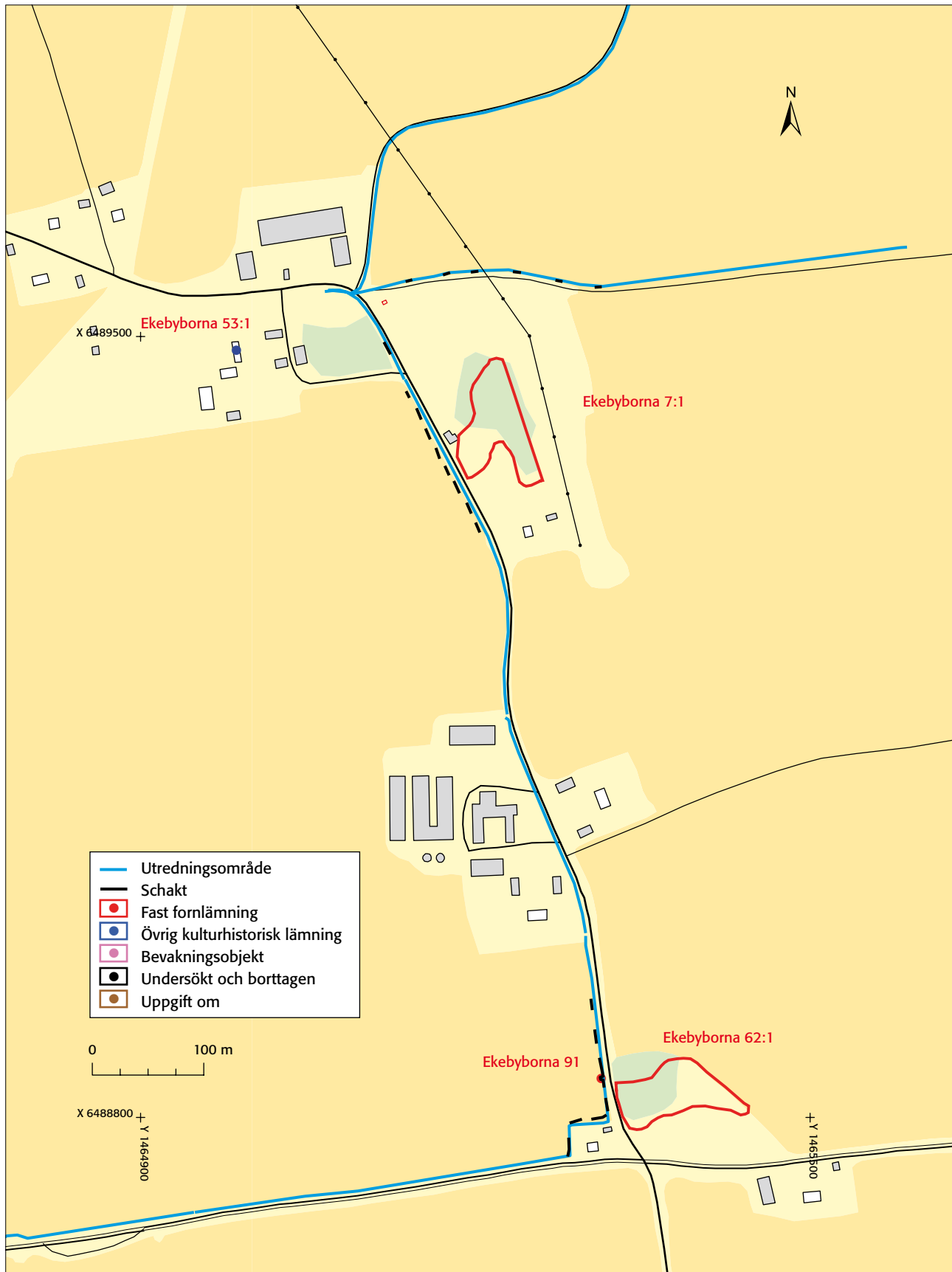
Bilaga 4.

Schakt vid RAÄ 48 och 51, Ekebyborna socken (vid Österstad). Kabeln flyttades ca 10 m österut, öster om ladan. I de två schakten närmast öster om vägen fanns en sentida stendump. Inget av antikvariskt intresse påträffades. Skala 1:5000.



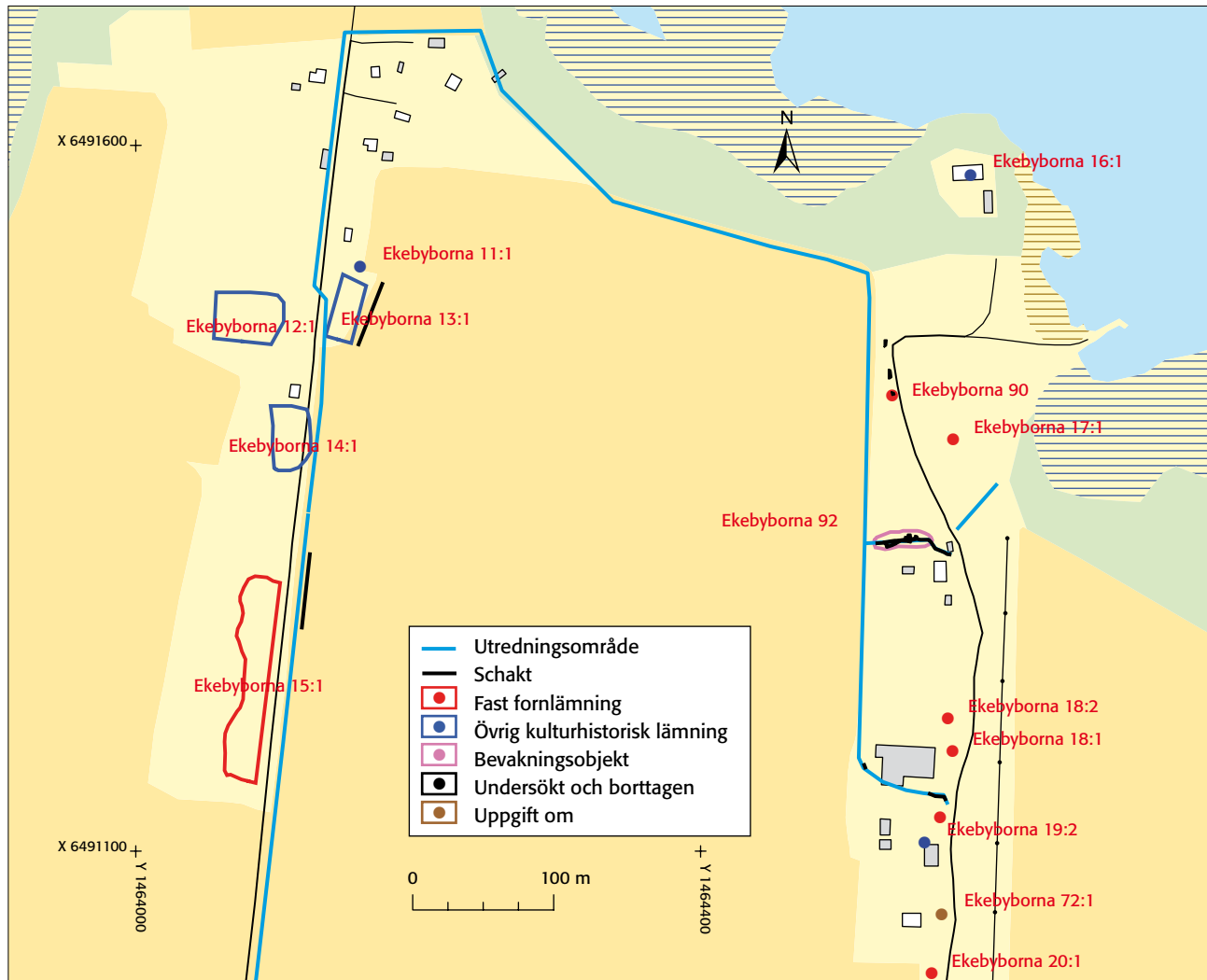
Bilaga 5.

Schakt vid RAÄ 7 och 62, Ekebyborna socken (vid Åkerby). Vid RAÄ 7 fanns slutet på den höjdrygg som gravfältet ligger på. Schakten placerades nedanför denna. Inget av antikvariskt intresse påträffades här. Väster om RAÄ 62 framkom en tidigare ej känd fornlämning, RAÄ 91. Skala 1:5000.



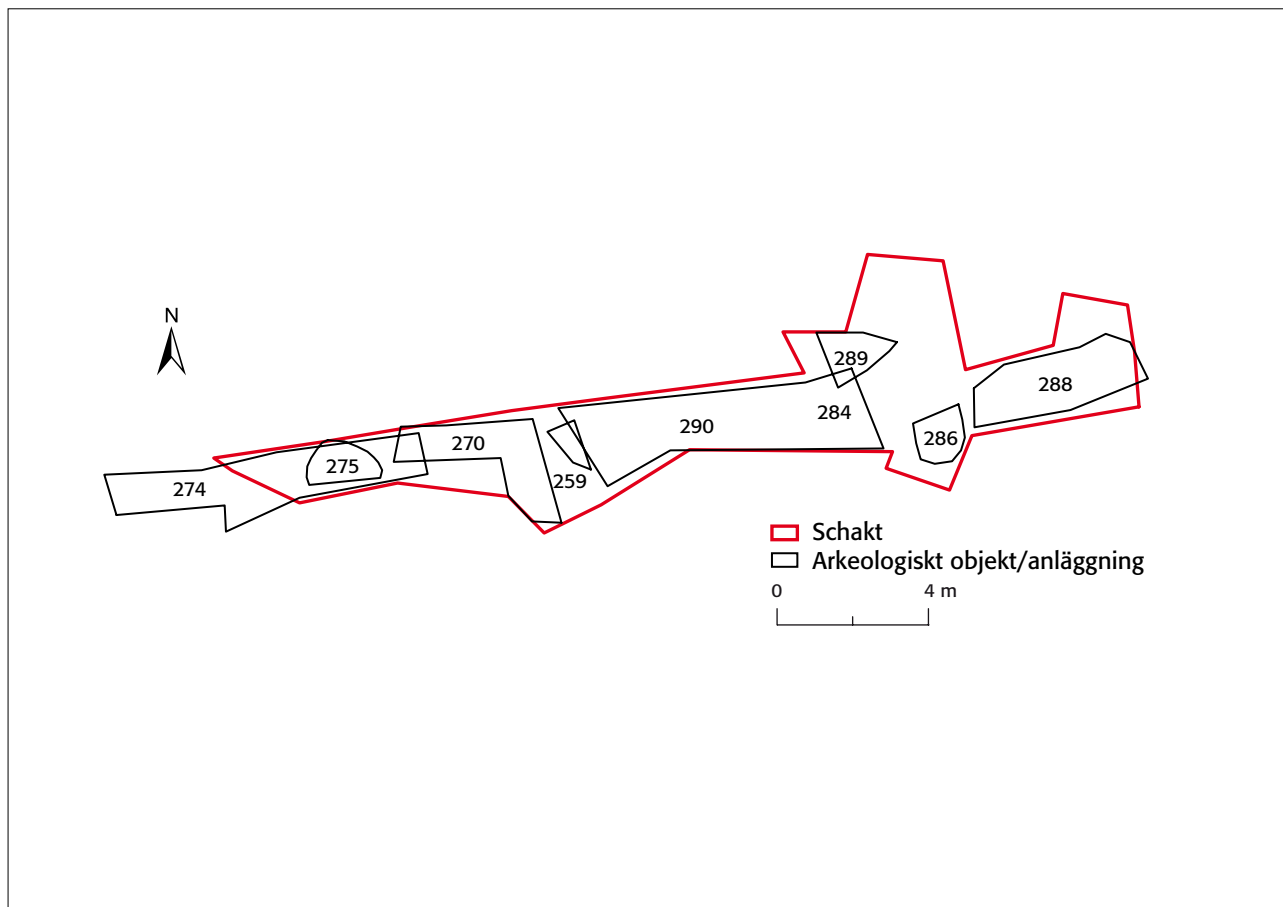
Bilaga 6.

Schakt vid RAÄ 13 och 15 samt vid Nässja, Ekebyborna socken. Vid RAÄ 13 och 15 påträffades inget av antikvariskt intresse. Vid Nässja framkom två tidigare ej kända fornlämningar, RAÄ 90 och 92, Ekebyborna socken. Skala 1:5000.



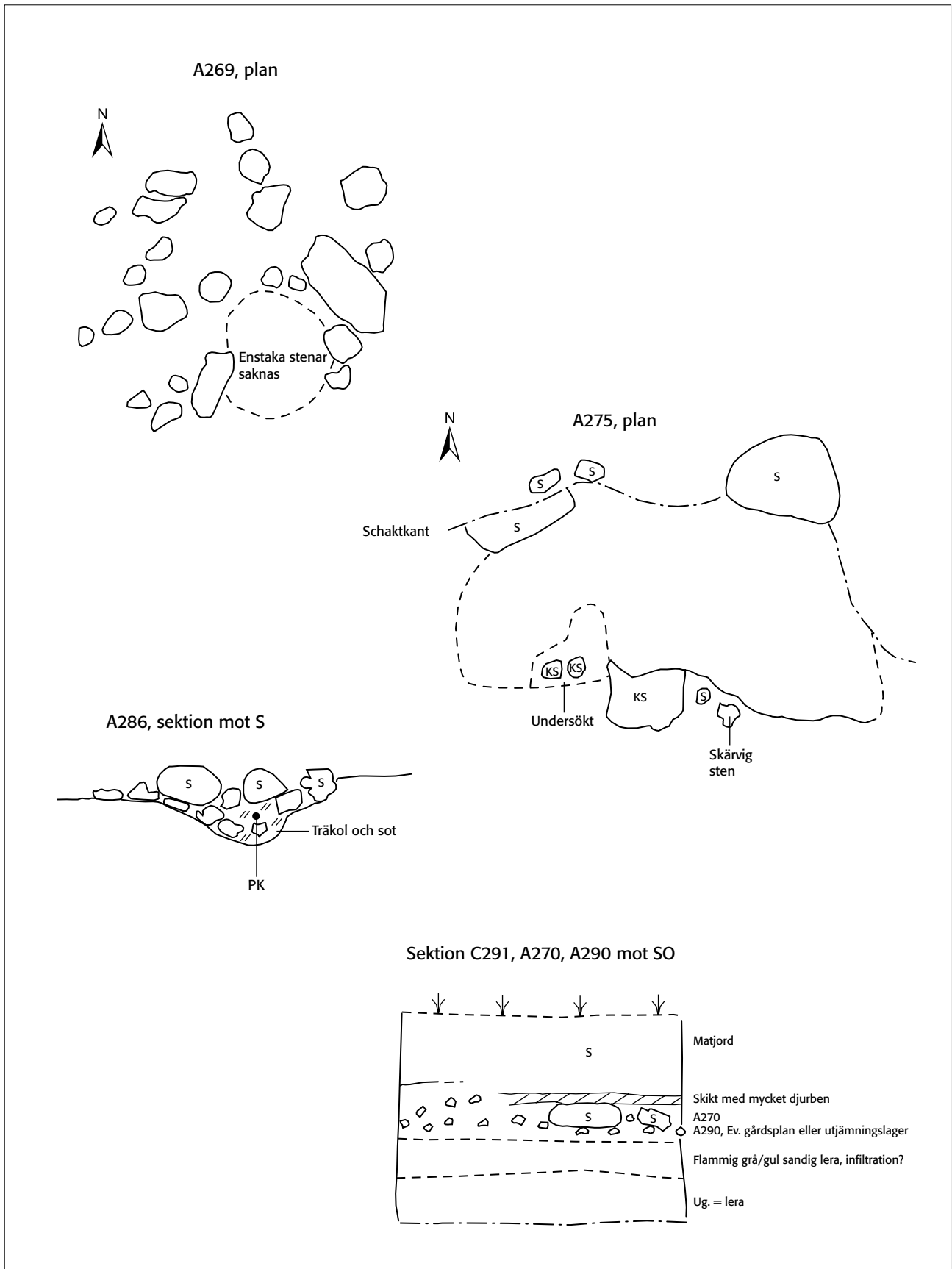
Bilaga 7.

Detaljplan som visar anläggningar inom RAÄ 92. Skala 1:200.



Bilaga 8.

Plan- och sektionsritningar RAÄ 90 och 92. Skala 1:20.



Bilaga 11. Kontexter, beskrivning

Id	Typ	Beskrivning
203	Mörkfärgning	0,15 m stor mörkfärgning. Minst 0,2 m djup. Fyllning av röd sand. Naturligt?
204	Mörkfärgning	0,5x0,6 m synligt av mörkfärgning. Minst 0,15 m djup. Röd sand i fyllning. Naturligt?
205	Mörkfärgning	0,5x0,6 m stor mörkfärgning. Fyllning av mörk sand. Naturligt?
210	Kulturlager	Kulturlager eller större, flack nedgrävning. 0,1 m djup, 0,5 m bred, fortsätter utanför schaktet i öster och väster. Mörkgrå-svart, grusig sand med träkol och enstaka småsten. Keramik av förhistorisk karaktär. Undersökt ca 0,3x0,2 m.
222	Stolphål	Eventuellt stolphål. 0,4 m stort, stenskott.
223	Stolphål	Eventuellt stolphål. 0,2 m stort, stenskott.
259	Syllsten	Rest av syllstensrad? 3 större gråstenar, ca 0,35 m stora och en liten som möjligen kan utgöra en rest av en syllstensrad i nord-sydlig riktning. Ligger i liv med A270.
261	Stenrad	Rad av stenar i nordväst-sydöstlig riktning. En stens bredd, ca 0,15–0,2 m. 1,2 m synligt av längden, fortsätter utanför schaktet i såväl nordväst som sydost. Stenarna låg i A264. Anläggningen kan egentligen vara rundad till formen, vilket ej går att avgöra säkert pga det smala schaktet. Svårtolkat – kantkedja kan ej uteslutas.
262	Stenrad	Rad av stenar i nordväst-sydöstlig riktning. En stens bredd, ca 0,15–0,2 m. 1 m synligt av längden, fortsätter utanför schaktet i såväl nordväst som sydost. Stenarna låg i A264. Anläggningen kan egentligen vara rundad till formen, vilket ej går att avgöra säkert pga det smala schaktet. Svårtolkat – kantkedja kan ej uteslutas.
263	Stenpackning	Ca 0,75 m stor rundad stenpackning som fortsatte västerut, utanför schaktet. Stenarna varierade i storlek mellan 0,07–0,17 m. Södra halvan undersökt – inga fynd. Djurben fanns dock i omkringliggande lager.
264	Lager	0,2 m tjockt lager bestående av grå, sandig lera med inslag av småsten och enstaka bränd lera, tegelkross, djurben och snäckskal. Undersökt ca 0,3x0,3 m.
265	Sten	0,2–0,4 m stora gråstenar låg i vad som liknade uppgrävd lera från undergrunden. Låg i nordväst-sydöstlig riktning och avvek alltså något i förhållande till dagens dike. Kan eventuellt ha fungerat som skoning ut mot våtmarken.
267	Stenpackning	Stenpackning i nord-sydlig riktning med i toppen ganska löst liggande stenar, 0,05–0,3 m stora. 0,6 m bred, 4 m synligt av längden. Stenpackningen kan fortsätta utanför schaktet både i norr och söder. Mellan och runt om stenarna fanns grå sand med inslag av lera, djurben och bränd lera (ej tillvarataget).
269	Stenpackning	Nästan rund stenpackning, ca 0,95 m stor. De flesta stenarna var ca 0,15 m stora, 1 större var 0,35x0,15 m stor. I, ovanpå och runt om fanns sandblandad lera. Stenpackningen fortsatte utanför schaktet i nordost – i övrigt väl avgränsad. I toppen påträffades lite träflis. Mindre yta i södra delen undersöktes varvid enstaka träkol, bränd lera och snäckskal påträffades. Vid rensning av stenpackningen påträffades en glaspärta. Troligen grav?
270	Grundmur	Grundmur/syllstenar till större byggnad. Den nord-sydliga delen var en skalmur som främst bestod av kalksten med fyllning däremellan av knytnävsstora gråstenar. Murens hela bredd var ca 1,3 m och den synliga längden var ca 2 m. Kalkstenarna var ca 0,4 m stora. Grundmuren var sammanbyggd med en annan grundmur, i öst-västlig riktning, av helt olikartad karaktär. Denna bestod främst av gråstenar i storlek mellan 0,3–0,4 m. Den synliga längden var ca 3,7 m. Bredden var minst 0,8 m (2 stenar). Ett alternativ är att det är en hel stengrund till en byggnad.
271	Stolphål	Möjligt stolphål. 0,4x0,6 m stort med oval planform. Ca 0,1 m stora skärvstenar syntes i ytan av A274.
272	Sten	0,4x0,25 m stor gråsten som troligen har ingått i samma konstruktion som A275.
273	Sten	0,4 m stor gråsten som troligen har ingått i samma konstruktion som A275. Kan vara rubbad ur ursprungligt läge.

Forts sid 20 ...

Id	Typ	Beskrivning
274	Kulturlager	Kulturlager av grå, sandig lera med mycket träkol, sot, bränd lera, småsten och djurben. På ca 0,02–0,03 m djup fanns en yta med större bitar bränd lera – ugnsrasering eller lerklining? Provgrop om 0,5x0,5 m grävdes. Troligen utgör lagret av avfallsmaterial från A275. A274 fanns tunnt ovanpå A275 och blev sedan allt mäktigare söderut. Lagret tunnar ut åt väster och märks längst västerut endast i form av enstaka bitar bränd lera. Under A274 påträffades ca 0,1 m stora stenar – stenläggning?
275	Ugn	Eventuell rest av ugnskonstruktion. Kraftigt värmepåverkad lera gul till roströd lera, ca 0,1 m tjock. Denna låg på ett lager obränd, grå, sandig lera med enstaka småsten och träkol, 0,15 m tjockt. Troligen är det samma lager men endast den övre delen är värmepåverkad. Ca 1,8x0,8 m synligt i schaktet, anläggningen fortsatte norrut. A272 och A273 kan ha ingått i anläggningen. I mitten av anläggningens södra kant fanns en platt kalksten, över vilken både A274 och den kraftigt värmepåverkade leran i A275 har legat.
286	Härd	Härd eller möjligen grav. 1,4x1,1 m stor stenpackning med tätt lagda både skärviga och naturliga stenar, 0,05–0,25 m stora. I södra delen framkom en kniv ovanpå stenpackningen. Mellan stenarna fanns en gråbrun, sandig lera med träkol och djurben. Anläggningen undersöktes endast i norra kanten då denna grävdes sönder av ledningsschaktet. Oval planform, skålad bottenform. ¹⁴ C-daterad till 390–570 AD.
288	Stenpackning	Tätt lagda stenar mellan 0,1–0,15 m stora. Stenarna låg i grå, lerig sand. A288 var minst 3x1,5 m men kan fortsätta utanför schaktet i samtliga riktningar utom väster. Svårtolkad – kan vara grav, gårdsplan, utfyllnad.
289	Kulturlager	Kulturlager (eller flack nedgrävning?). Mycket bränd lera, träkol i sandig lera samt småsten. Väl avgränsat i söder och öster. Förekom även lite djurben och brända ben.
290	Kulturlager	Eventuell gårdsplan bestående av sandig, brungrå lera med mycket småsten, en del djurben och stänk av bränd lera och träkol. Ca 0,2 m tjockt.
301	Stenpackning	Ca 0,2 m stora stenar som verkade ligga packade. Ej framrensad.

Bilaga 12. Fyndtabell

Fnr	Material	Sakord	Vikt (g)	Antal	Fragm grad	Anmärkning	Kontext
1	Obränt ben	–	39	–	–	–	A210
2	Keramik	Kärl	6	2	Frag	Del av botten, romersk järnålder?	A210
3	Keramik	–	6	2	Frag	Romersk järnålder?	A210
4	Keramik	–	1	1	Frag	Romersk järnålder?	A210
5	Keramik	–	3	1	Frag	Romersk järnålder?	A210
6	Keramik	Kärl	5	1	Frag	Mynning, romersk järnålder?	A210
7	Ben	Bearbetat	6	1	–	Avsågat	A298
8	Horn	Kam	–	1	Frag	Sidoplatå, punktcirklar, 1300-tal?	A274
9	Skiffer	Bryne	–	1	Def	0,12 m	A274
10	Bränt ben	–	3	–	–	Djurben	A289
11	Ben	Avfall	3	–	–	–	A289
12	Keramik	–	17	1	–	Bränd lera?	A289
13	Ben	Avfall	259	–	–	–	A270
14	Järn	Spik	–	3	–	–	A270
15	Ben	Avfall	6	–	–	Påträffad under A270	A270
16	Obränt ben	Avfall	76	–	–	Från provgrop 0,5 m sydväst om ugn	A274
17	Bränt ben	–	5	–	–	Från provgrop 0,5 m sydväst om ugn, djurben	A274
18	CU-leg	Bleck	1	1	Frag	Påträffat i närheten av ugn	A274
19	Järn	Kniv	–	1	Def	0,115 m lång, påträffad vid rensning av anläggningen	A286
20	Bränd lera	Lerklining	129	–	–	Från provgrop 0,5 m sydväst om ugn	A274
21	Keramik	–	2	1	–	Osäker, bränd lera?	A274
22	Glas	Pärå	1	1	Def	Påträffad vid rensning av stenpackningen	A269
23	Järn	Beslag	–	1	Def	0,035 m stort	A269